

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Knotkové a soudců JUDr. Radky Šimkové a Mgr. Michaela Nipperta ve věci žalobce: **Mgr. Robert Š.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zastoupeného Mgr. Luisem Velázquezem, advokátem se sídlem Praha 8, Za Poříčskou bránou 390/18, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 424/16, o náhradu nemajetkové újmy, o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 6. února 2017, č. j. 29 C 254/2015-122,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v zamítavém výroku o věci samé pod bodem II. potvrzuje.
- II. Ve výroku o nákladech řízení se rozsudek soudu prvního stupně mění tak, že je žalovaná povinna zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 20.570 Kč do patnácti dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Luise Velázqueze.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem uložil soud prvního stupně žalované povinnost zaplatit žalobci 90.000 Kč s vyčísleným úrokem z prodlení z této částky od 18. 8. 2015 do zaplacení (výrok I.), žalobu o zaplacení částky 185.000 Kč zamítl (výrok II.) a dále rozhodl o povinnosti žalobce zaplatit žalované náhradu nákladů řízení 300 Kč (výrok III.). Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal zaplacení částky 275.000 Kč jako náhrady nemajetkové újmy způsobené mu nezákonným trestním stíháním. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že

usnesením ze dne 18. 8. 2008 bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku spáchaného formou účastenství, rozhodnutím ze dne 27. 5. 2013 byl žalobce zproštěn obžaloby a rozhodnutím ze dne 23. 9. 2014 bylo zamítnuto odvolání státního zástupce. Žalobce uplatnil u žalované nárok na náhradu újmy ve výši 365.000 Kč představující 5.000 Kč za každý měsíc trvání trestního stíhání (73 x 5.000 Kč), a žalovaná dobrovolně uhradila nemajetkovou újmu ve výši 90.000 Kč. Soud prvního stupně uzavřel, že je dán nárok žalobce na náhradu škody z důvodu nezákonného rozhodnutí podle ustanovení § 8 zák. č. 82/1998 Sb. Při úvaze o výši zadostiučinění posuzoval soud prvního stupně věc podle ustanovení § 31a zák. č. 82/1998 Sb. Vycházejí z výsledku žalobce a svědkyně Hany N., životní partnerky žalobce, soud prvního stupně zjistil, že žalobce působil v konkursu týkajícím se úpadku Aleše V. (správně úpadku xxx, poznámka odvolacího soudu), zajišťoval výběr nejvyšší nabídky na zpeněžení majetku, po uplynutí 5 let bylo zahájeno trestní stíhání na základě obvinění Aleše V. o tom, že žalobce (spolu s dalšími osobami) manipuloval konkursním řízením tím, že zájemce s nejvyšší nabídkou již byl dopředu znám. Žalobce od roku 2008 začal působit jako advokát, zahájení trestního stíhání oznámil České advokátní komoře, trestní stíhání mělo vliv na odliv klientů, žalobce se s trestním stíháním své partnerce svěřil až později, neboť v době zahájení trestního stíhání čekala jeho partnerka narození druhého dítěte, žalobce byl podrážděný, nervózní, došlo ke změně chování žalobce v rodinných vztazích, žalobce rodinu zanedbával, jeho partnerka trpěla pocitem odloučení, se synem musela partnerka vyhledat pomoc psychologa. Soud prvního stupně přihlédl k řízení vedenému u tamního soudu pod sp. zn. 14 C 13/2011 a rozhodnutím v té věci vydaným. Poukázal na individuální poměry v této věci a dovodil, že přiměřenou je částka 30.000 Kč za každý rok trestního řízení, čemuž odpovídá 180.000 Kč. Pokud žalovaná již uhradila 90.000 Kč, zbývá zaplatit dalších 90.000 Kč. O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně podle ustanovení § 142 odst. 1 podle úspěchu žalobce v rozsahu 1/3 a uložil žalobci povinnosti zaplatit žalované 1/3 nákladů jí vzniklých celkem ve výši 900 Kč (3x paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč), tj. 300 Kč.

Proti tomu rozsudku podal žalobce včasné odvolání, jímž napadl rozsudek v zamítavém výroku o věci samé a ve výroku o nákladech řízení. Namítl, že soud prvního stupně nevzal v úvahu pravomocně skončené řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 15 C 232/2010 (dále řízení A), a vzal v úvahu, a to poněkud nepřesně a neúplně, jen skutečnosti týkající se řízení vedeného u stejného soudu pod sp. zn. 14 C 13/2011 (dále řízení B). Rozhodnutí je pak poněkud nesrozumitelné v části týkající se výše přiměřené náhrady (2.500 Kč, resp. 5.000 Kč měsíčně). Žalobce má za to, že soud prvního stupně správně zjištěný skutkový stav neposoudil po právní stránce v souladu s judikatorními závěry, podle nichž je třeba provést určité srovnání se skutkově obdobnými případy, na něž žalobce poukazoval (viz řízení A a B). Ohledně řízení B soud prvního stupně podle žalobce nedocenil skutečnost, že zadostiučinění v celkové výši 585.000 Kč bylo přiznáno pouze z titulu nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení, nikoliv také z titulu odškodnění za nezákonné rozhodnutí. Zdůraznil také závěr judikatury, podle níž není možné výši odškodnění nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním odvozovat od určité (výchozí) částky za měsíc či rok trestního stíhání, což však nevylučuje, aby v konkrétním případě při stanovení výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání bylo postupováno obdobně podle judikatury týkající se odškodňování nemajetkové újmy vzniklé z jiného odpovědnostního titulu, příp. spočívající v porušení jiných práv, avšak pouze za předpokladu, že oba případy vykazují (zejm. z hlediska porušených práv poškozeného, tedy nemajetkové újmy) pro stanovení výše přiměřeného zadostiučinění významné množství jednotlivých prvků. Pokud nebude možné postupovat ani podle jiného případu, je třeba stanovit přiměřené zadostiučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno

jako spravedlivé s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 1747/2014). Žalobce v řízení uplatnil argumentaci ve smyslu srovnání s nároky v řízení A a B, kdy lze dospět k závěru o přiměřeném zadostiučinění ve výši 5.000 Kč za každý měsíc trvání trestního stíhání. Taková výše ani nevybočuje z ekonomické reality České republiky a je v souladu s obecně zastávaným principem spravedlnosti. Právě k tomu směřovala argumentace žalobce ohledně výše minimální mzdy a výše a vývoje průměrné mzdy. Dále žalobce napadl nesprávné rozhodnutí o nákladech řízení a poukázal na judikaturu, podle níž, je-li prokázán základ nároku na náhradu zadostiučinění, které není přiznáno v plné výši, rozhoduje se o nákladech řízení podle ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř., tedy žalobci měla být přiznána náhrada nákladů řízení. Žalobce navrhl změnu rozsudku tak, že žalobě bude vyhověno v plném rozsahu a žalované bude uložena povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.

Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu odvolání žalobce rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích I. a III.

Odvolání je důvodné pouze v rozsahu napadeného výroku o nákladech řízení.

V tomto řízení uplatnil žalobce nárok na náhradu nemajetkové újmy vzniklé jeho trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby.

Podle ustanovení § 7 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. (dále OdpŠk) právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle ustanovení § 31a OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu (odst. 1). Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo (odst. 2).

Je ustálenou soudní praxí, že podle OdpŠk odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001).

Judikatura též dospěla k závěru, že v případě § 31a odst. 2 OdpŠk jde o normu s relativně neurčitou hypotézou, vyžadující, aby soud (případně již příslušný orgán v rámci předběžného projednání nároku) s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti každého individuálního případu sám vymezil okolnosti významné pro určení výše náhrady. Ustanovení § 31a OdpŠk hovoří pouze o tom, že zadostiučinění musí být přiměřené, samotné určení výše však ponechává na volném uvážení soudu. Zákon tedy nevymezuje žádnou případnou hranici (minimální nebo maximální) pro určení výše zadostiučinění. Soud je při úvaze o přiměřenosti výše finančního odškodnění povinen vycházet z úplně zjištěného skutkového stavu a opírat se o zcela konkrétní a přezkoumatelná hlediska, kterými jsou především závažnost nemajetkové

újmami a ověřené okolnosti, za kterých k neoprávněnému zásahu do osobnosti fyzické osoby došlo. Kritéria, která pravidelně mohou indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy, jsou v případech zahájení trestního stíhání (řízení), které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, následující: 1) Povaha trestní věci. Pod tímto kritériem se má na mysli zejména závažnost trestného činu kladeného osobě poškozené za vinu, neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou osoba poškozená konkrétní trestní řízení proti ní vedené negativně vnímá. Ta souvisí i s hrozbou trestního postihu (druhem a výší trestu) a případného společenského odsouzení, jež se zrcadlí v charakteru veřejného zájmu chráněného trestními předpisy v konkrétním případě (tedy v těch veřejných hodnotách, které jsou chráněny konkrétní skutkovou podstatou obsaženou ve zvláštní části trestního zákoníku). Například újma bude obecně větší v případě trestního stíhání pro zločin vraždy, za který hrozí uložení základního trestu odnětí svobody v rozmezí deset až osmnáct let, než v případě přečinu podvodu, za který hrozí uložení trestu odnětí svobody až na dvě léta, zákaz činnosti nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty přičemž podvodník nebude vystaven takovému společenskému odsudku jako domnělý vrah. 2) Délka trestního řízení. Toto kritérium zohledňuje zejména to, po jak dlouhou dobu zásah do osobnostních složek jednotlivce v důsledku proti němu vedeného trestního řízení trval. Lze zde vyjít případně z toho, že trvání trestního stíhání může způsobovat kontinuální nárůst újmy projevující se v osobnosti člověka; délka trestního stíhání však na druhou stranu, zejména v případě uvádajícího zájmu společenského prostředí o daný případ, nemusí mít nutně za následek narůstající dotčení integrity poškozeného a mohlo by být v takových poměrech uvažováno o poklesu intenzity újmy v průběhu plynutí času. Zajisté je vždy na místě porovnávat vliv tohoto kritéria s ostatními a nečinit z něj mechanicky určující hledisko. Zároveň u tohoto kritéria je třeba věnovat zvýšenou pozornost možnému zdvojení uplatňovaného nároku založeného na totožném skutkovém základě, a to zejména ve spojení s možnou nepřiměřenou délkou trestního stíhání. Úkolem soudu proto je, aby na základě vylíčených skutkových tvrzení právně posoudil, mezi jakou újmu (jako následkem) a jakou skutečností (jakožto příčinou této újmy) má být příčinná souvislost zjišťována a zda se jedná o nárok jediný, či zda žalobce v rámci svých žalobních tvrzení vymezuje nároků více. Zatímco nepřiměřená délka řízení typicky způsobuje újmu spočívající zejména v nejistotě ohledně výsledku řízení a udržování osoby obviněné z trestné činnosti v tomto stavu nejistoty, samotné trestní stíhání způsobuje zpravidla újmy, jež vylíčil žalobce a které by se souhrnně daly označit za morální poškození osobnosti (integrity) poškozeného v době trestního stíhání a narušení jeho soukromého, rodinného, popřípadě i jiného života. 3) Následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby. Toto kritérium umožňuje zohlednění individuálních následků trestního stíhání v osobnostní sféře poškozené osoby, jež mohou být umocněny či zmírněny v důsledku objektivních skutečností daného případu formulovaných pod body 1 a 2. Jinými slovy řečeno, negativní dopady zahájeného trestního stíhání do osobnosti člověka – morální narušení osobnosti (integrity) poškozeného v době trestního stíhání a narušení její profesní, soukromé, rodinné, popřípadě i jiné sféry života (viz výše) – mohou být zvýrazněny či naopak potlačeny podle intenzity naplnění prvních dvou kritérií (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2813/2011). V soudní praxi je též zastáván názor, že výše zadostiučinění přiznaného podle § 31a odst. 2 OdpŠk na náhradě nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby nebo zastavením, musí odpovídat výši zadostiučinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují; významnější odchylka je možná jen tehdy, bude-li soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna. Nelze-li nalézt takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy (např. z titulu odpovědnosti státu za nezákonné omezení osobní svobody, nepřiměřenou délku řízení, náhrady nemajetkové újmy na zdraví ve formě bolestného nebo ztížení společenského

uplatnění, újmy na osobnostních právech v rámci ochrany osobnosti, újmy z titulu porušení zákazu diskriminace podle obecné úpravy i v pracovněprávních vztazích apod.). Soud přitom neopomene uvést podstatné společné a rozdílné znaky a v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostiučinění, tj. z jakého důvodu je přiznané zadostiučinění přiměřené ve srovnání s jiným zadostiučiněním přiznaným z jiného právního důvodu. Nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadostiučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravedlivé (např. s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy). V každém případě je primárně na žalobci, aby zvolil přesvědčivé srovnání, podle kterého jeho újma z hlediska spravedlnosti není menší než újma jiná, za kterou se přiznává minimálně žalovaná částka (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1747/2014).

Odvolací soud provedl porovnání případu žalobce s jinými případy. Pokud jde o žalobcem argumentované řízení A, tak v uvedeném řízení byla poškozenému přiznána nemajetková újma ve výši 150.000 Kč za trestní stíhání, které neskončilo odsuzujícím rozsudkem. Trestní řízení v tam uvedené věci trvalo cca 2 roky a 3 měsíce, poškozený byl stíhán pro porušování povinností při správě cizího majetku, zneužívání pravomoci veřejného činitele a zkraslování údajů o stavu hospodaření a jmění a pro trestný čin podvodu, hrozil mu nejvýše trest odnětí svobody na tři roky. Trestná činnost souvisela s činností poškozeného ve veřejné funkci (starosty obce), trestní stíhání bylo široce medializováno (vystoupení státního zástupce v televizních zprávách), došlo zásahu do manželských vztahů, aniž by však došlo k rozpadu rodiny, poškozený byl výrazně poškozen na dobré pověsti zejména v místě jeho bydliště.

Ve srovnání s uvedeným případem odvolací soud má za to, že jsou zde částečně shodné znaky s případem žalobce v tomto řízení, kdy povaha trestní věci a hrozící trest jsou v obou případech v zásadě srovnatelné, liší se však délka trestního řízení, kdy u žalobce řízení trvalo výrazně déle (cca 6 let), a zejména se liší dopad trestního řízení do osobnostní sféry, když v případě poškozeného v řízení A se jednalo veřejně známou osobu, trestně stíhanou ve funkci starosty obce, věc byla výrazně medializována a došlo k výraznému poškození jeho dobré pověsti, zatímco u žalobce k takovému výraznému zásahu nedošlo. Na tomto místě odvolací soud uvádí, že případ žalobce nebyl široce medializován, když byl prokázán pouze jeden článek na internetu týkající se konkursu společnosti xxx. Pokud pak žalobce namítal, že se informace o jeho trestním stíhání objevila v dalších řízeních, pak se jednalo pouze o jednu věc (vyjádření žalované ve věci žalobce xxx zastoupeného žalobcem), která bezprostředně souvisela s okolnostmi provázejícími konkurs společnosti xxx, když právě v souvislosti s tímto konkursem byl žalobce trestně stíhán. Skutečnosti, že nedošlo k široké medializaci případu, nasvědčuje i to, že žalobce své trestní stíhání mohl delší dobu zamlčovat před svou partnerkou a i poté se partnerka od žalobce dozvěděla pouze to, že „se jednalo o jakousi žalobu na jeho osobu“. Medializaci případu žalobce nelze výrazně zohledňovat také proto, že tato nevycházela z aktivity orgánů činných v trestním řízení, ale byla učiněna aktivitou samotných médií, resp. účastníka jiného soudního řízení. Jak přitom vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. července 2012, sp. zn. 30 Cdo 4280/2011, k tíži státu lze přičítat pouze mediální vyjadřování orgánů činných v trestním řízení, kteréžto způsobem umocňujícím újmu obviněného (obžalovaného) komentují jeho domnělou trestnou činnost (např. rozsah či způsob provedení), či dokonce způsobem, který výslovně či nepřímou vede k porušení presumpce nevin. Není-li však takových vyjádření či postupů ze strany orgánů činných v trestním řízení, a medializace případu je tak prostým důsledkem zásady veřejnosti trestního řízení a obecných veřejných poměrů případu, nelze přičítat státu k tíži, že princip presumpce nevin byl narušen sdělovacími prostředky, či dokonce že jimi byl narušen ve

značné míře. Je pravda, že žalobce oznámil své trestní stíhání ČAK a že byl po určitou dobu (cca 27 měsíců) v nejistotě, zda nedojde k pozastavení výkonu advokacie, avšak k tomu nedošlo a žalobce nebyl v pracovní sféře zásadně poškozen. Výpověď žalobce o „odlivu klientů“ je neurčitá a nesvědčí o konkrétním zásahu do pracovní sféry žalobce. Pokud jde o rozdílnou délku trestního řízení, kdy trestní řízení žalobce trvalo cca 6 let oproti řízení poškozeného v případě A v délce 2 roky a 3 měsíce, pak toto nelze přeceňovat. Zásadně ve smyslu shora uvedené judikatury nelze činit porovnání tak, že se přiznává výše zadostiučinění v jiném případě podělí počtem měsíců trvání trestního řízení a z takto zjištěného zadostiučinění za 1 měsíc (či 1 rok) se matematickým výpočtem stanoví výše újmy za jiné trestní řízení trvající delší dobu. Takový postup neodpovídá shora uvedeným závěrům judikatury.

Pokud jde o žalobcem argumentované řízení B, pak je především uvést, že toto řízení není dosud pravomocně skončené. Lze ale vycházet ze závěrů vyslovených Ústavním soudem v jeho rozhodnutí I. ÚS 2552/13. V tam uvedené věci Ústavní soud nepovažoval za dostatečné odškodnění nemajetkové újmy vzniklé jednak nezákonným trestním stíháním a jednak nepřiměřenou délkou trestního řízení v částce 312.000 Kč za situace, kdy trestní stíhání poškozené trvalo celkem více než deset let, a to pro trestné činy zneužití pravomoci veřejného činitele dle 158 odst. 1 písm. a), b), c), odst. 2 a), c) tr. z. a poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a) tr. z., jichž se měla dopustit v postavení starostky obce. V uvedeném případě byla poškozená dva dny zadržena, trestní stíhání negativně zasáhlo život jí samotné i její rodiny, poškodilo nevratně její dobrou pověst, přispělo k jejímu přestěhování a po celou dobu stíhání byla vystavena značnému stresu, neboť byla dlouhodobě ohrožena nepodmíněným trestem odnětí svobody. Byla též "vláčena médii" jako osoba, která zapříčinila nedobrou finanční stav obce, ve které vykonávala funkci starostky, to vše za situace, kdy předtím byla zcela řádně žijící a respektovanou osobou, pracující jako učitelka a ředitelka základní školy, a nikdy nebyla trestána.

Je tak zřejmé, že v řízení B šlo na rozdíl od případu o trestní stíhání výrazně delší, spojené s činností veřejné známé osoby – starostky obce, která již následně tento svůj post napět nezískala, z obce, kde tuto funkci vykonávala, se byla nucena vystěhovat, neboť její pověst byla nevratně poškozena. Navíc se jednalo o současně uplatněné dva nároky, a to jednak za samotné nezákonné trestní stíhání a dále i za nepřiměřenou délku tohoto trestního řízení. Újma poškozené v uvedeném řízení tak byla zásadně jiné povahy a jiné (výrazně vyšší) intenzity, než je případ žalobce.

Odvolací soud vzal dále v úvahu pravomocně rozhodnutou věc vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 22 C 103/2015 (dále řízení C), v níž byla poškozenému přiznána nemajetková újma za trestní stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem. V tam uvedeném případě byl poškozený trestně stíhán pro trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele dle ust. § 158 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. c) trestního zákona, trestní stíhání bylo ukončeno pravomocným zprošťujícím rozsudkem. Délka trestního řízení poškozeného byla šest let a osm měsíců, utrpěla tím politická kariéra poškozeného, neboť poté, kdy bylo Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR rozhodnuto o vydání poškozeného k trestnímu stíhání, byla tímto rozhodnutím, jakož i pokračujícím trestním stíháním ovlivněna politická strana při sestavování kandidátky na další volební období, negativní vliv pak mělo probíhající trestní stíhání i na vztahy komunálních politiků k poškozenému, jeho psychická zátěž byla spojena hrozbou dlouhotrvajícího trestu odnětí svobody s ohledem na zákonem stanovenou trestní sazbu (ust. § 158 odst. 1 písm. a/, odst. 2 písm. c/ tehdy platného trestního zákona), věc byla výrazně medializována. V tam uvedeném případě byla shledána přiměřenou náhrada nemajetkové újmy ve výši 77.000.

Konečně odvolací soud přihlédl i k rozsudku Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 1714/2014 (řízení D), v níž byla shledána Nejvyšším soudem ČR za dostatečnou náhrada nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání ve výši 50.000 Kč za situace, kdy nezákonné trestní stíhání poškozené trvalo šest a čtvrt roku, poškozená nebyla omezena na své osobní svobodě, z důvodu trestního stíhání se její manželství nerozpadlo, a v souvislosti s ním ani nedošlo ke zhoršení zdravotního stavu jejího dítěte, jak tvrdila.

Vycházející ze shora uvedeného dospívá odvolací soud k závěru, že při úvaze o výši zadostiučinění lze považovat za srovnatelný případ A (výše 150.000 Kč), který oproti žalobci vykazuje sice kratší dobu trestního stíhání, avšak významnější zásah do osobnostní sféry poškozeného (starosta obce, jehož pověst výrazně v místě bydliště utrpěla, výrazná medializace případu). Případ B (zatím bez konečného rozhodnutí) vykazuje oproti žalobci výrazně vyšší povahu zásahu, zároveň se jedná o dva nároky ze dvou různých důvodů (nezákonné trestní stíhání a dále jeho nepřiměřená délka), dopady do sféry poškozené byly podstatně významnější, než je případ žalobce. S přihlédnutím k zásadně srovnatelnému případu A, při posouzení shodných a rozdílných okolností, dospěl odvolací soud k závěru, že částka 180.000 Kč stanovená žalobci jako náhrada nemajetkové újmy je přiměřená. Protože částka 90.000 Kč byla žalovanou dobrovolně žalobci uhrazena mimo řízení a další částka 90.000 Kč byla žalobci pravomocně přisouzena soudem prvního stupně, není důvodným požadavek žalobce na zaplacení další částky 185.000 Kč.

Odvolací soud proto napadený rozsudek v zamítavém výroku o věci samé jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).

Důvodným odvolací soud shledal odvolání žalobce proti výroku o nákladech řízení. V soudní praxi je ustáleně zastáván názor, že výsledek řízení projevující se tím, že poškozený žalobce dosáhne satisfakce uložením povinnosti škůdce nahradit mu nemateriální újmu anebo poskytnout mu morální satisfakci, popř. dosáhne konstatování porušení práva, lze hodnotit ve smyslu zásad úspěchu ve věci obdobně jako plný úspěch (§ 142 odst. 1 o. s. ř.), byť žalobci výrokově nebylo přiznáno jím požadované plnění nebo jeho výše. Jestliže žalobci bylo soudem prvního stupně přisouzeno 90.000 Kč, pak je třeba jej považovat za úspěšného v řízení a přiznat má náhradu nákladů v plné výši podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř., byť byla žaloba ohledně zaplacení další částky 185.000 Kč zamítnuta. Žalobci tak za řízení před soudem prvního stupně náleží náhrada nákladů právního zastoupení, a to odměna ve výši 3.100 Kč (§ 7 a 9 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a paušální náhrada 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky 177/1996 Sb.) za 5 úkonů právní služby (převzetí zastoupení, žaloba, účast při jednání 12. 9. 2016 a 16. 1. 2017 a závěrečný návrh), tj. 17.000 Kč a dále DPH 3.570 Kč podle ustanovení § 137 odst. 3 o. s. ř., celkem 20.570 Kč. V tomto smyslu byl proto změněn rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o nákladech řízení podle ustanovení § 220 o. s. ř.

Podle ustanovení § 224 odst. 1 a 142 odst. 1 o. s. ř. bylo rozhodnuto o nákladech odvolacího řízení, když úspěšné žalované takové náklady nevznikly. Její vyjádření k odvolání s ohledem na jeho minimální obsah (vyjádřený v zásadě jednou větou), nelze považovat za úkon ve smyslu vyhl. č. 254/2015 Sb.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu I. stupně. Přípustnost dovolání zkoumá odvolací soud (§ 239 o. s. ř.).

V Praze dne 12. září 2017

JUDr. Jana Knotková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: *Hana Tomanová*